

LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉS

PROGRAMFÜZET

2016

Helyszínek:

KOLOZSVÁR

Bethlen Kata Diakóniai Központ

400075 Cluj-Napoca,
str. Ponorului nr. 1
0264-440510 • 0740-033073
office@bethlenkata.ro

MAROSLUDAS

Gyülekezeti Központ

545200 Luduş,
str. Republicii nr. 44
0265-411408
czirmaylevente@yahoo.com

PARAJD

Urbán Andor Református Konferencia és Üdülő Központ

537240 Praid,
str. Zsögöd nr. 553
0730-190067 • 0266-240206
matyasalmos@yahoo.com

MAROSVÁSÁRHELY

Gecse utcai gyülekezeti ház

540067 Târgu-Mureş
str. Ştefan cel Mare nr. 26
0751-068676
kistemplom@yahoo.com

SZÁSZRÉGEN

DIO ház

545300 Reghin
str. Mihai Viteazul nr. 51
0265-512388
refregen@fx.ro

Kedves Szolgatársak!

Harmadik évadjába lép immár két egyházkerületünk újjászervezett lelkipásztor-továbbképzése. A minden kezdetre – vagy éppen újrakezdésre – jellemző nehézségek, tétovázások, kicsinyhitűségek ellenére az OLTT nevezetű folyó, úgy tűnik, megtalálja a maga medrét, hogy Partiumtól a Székelyföldre és Kommandótól Biharszentjánosig öntözgesse szellemi-lelki tájainkat, mely természet szerint olyannyira hajlamos a kiszáradásra és elsivatagosodásra.

Viseljetek gondot magatokra, és az egész nyájra! (ApCsel 20,28) – szól a jól ismert apostoli figyelmeztetés. Lelkipásztor-társadalmunk önmagáról, saját nélkülözhetetlen megújulásáról való gondoskodásának egyik formája ez a továbbképző, melyre több biztató jel alapján is jó reménységgel tekintek. Megnevezek néhányat.

Úgy tűnik, végre szerencsésen, harmonikusan, rivalizálásmentesen fonódik itt össze az, amit „alulról jövő” és „felülről jövő” kezdeményezéseknek szoktunk nevezni az egyházban. Az intézményes keret megszületéséhez valóban szükséges a felső bábkodás-ösztönzés-kényszergetés, de nyilvánvaló, hogy ezt mi végezzük, lelkipásztorok, önmagunk építése céljából, hogy hűségesebb és jobb szolgálói lehessünk Gazdánknak; mi vagyunk azok, akik belátjuk ennek szükségét, és igényt is tartunk reá. Így oldódhat fel minden áldatlan és meddő feszültség annak tudatában, hogy *minden jó adomány és minden tökéletes ajándék egyetlen helyről, mégpedig a világosság Atyjától* száll alá (Jak 1,17).

Külön öröm továbbá, hogy ezeken az alkalmaikon merjük és tudjuk használni saját szellemi kapacitásunkat, és látható módon bőven van miből merítenünk! A külföldi vendégelőadók segítségével alkalmasint hasznos és áldásos, de jó tapasztalni, hogy lassanként ráébredünk: igen, nekünk is van mondanivalónk egymás számára, noha a prófétákat egyébként nem tartják sokra saját hazájukban.

Ezzel együtt tanfolyamaink egyáltalán nem provinciálisak, témaválasztásukban, hivatkozása-

ikban egyetemes kitekintésűek, akkor is, ha „magunk között vagyunk”; emellett pedig voltak vagy vannak kifejezetten nemzetközi, kétoldalú programok (hazai–holland, hazai–svájci), amelyek tovább bővíthetők.

Fontosnak tartom, hogy a nagyarányú, konferenciának is beillő csapatmunkák tevékenysége mellett, e keretben helye van a meghitt lelkigondozói beszélgetésekre és személyes életvezetésre építő programoknak is, kis létszámú csoportra szabva.

E közös programoknak a személyes kapcsolatokra vonatkozó felbecsülhetetlen hasznáról nem is kell külön szólnom; a formális és informális beszélgetések, netán a közös játékok vagy séták olyan – előítéletből, bizalmatlanságból épült – falakat is képesek lebontani a szolgatársak között, melyek súlyos akadályai lehetnek a Krisztusban való egy test megvalósulásának.

Nem mellékes végül az sem, hogy ezekre az alkalmakra – a költségek töredékét jelentő önrész mellett – van anyagi fedezet. Végre egy olyan program, amit nem kilincseléssel kell kezdenünk! Használjuk hát, amíg tart a kegyelmi idő, hogy talentumaink, melyekkel egymásnak szolgálhatunk, ne maradjanak elásva.

Változatos, vonzó és hasznos az idei programkínálat. Feltűnő azonban, hogy kizárólag a gyakorlati teológia körébe sorolható témák kerülnek terítékre, míg korábban még volt kivétel. Ez természetes és érthető, hisz minden gyülekezeti lelkész elsősorban ilyen jellegű kérdésekkel szembesül. Biztatni szeretném viszont a szent tudomány többi klaszikus területén búvárkodókat – legyen az biblika, egyháztörténet, rendszeres teológia –, hogy merjenek előállni ilyen jellegű képzési programokkal is, hisz, *mutatis mutandis*, azokat kellene cselekedni, és emezeket sem elhagyni (Mt 23,23).

A Zsidókhöz írt levél (3,13) kérése szerint *buzdítsátok egymást minden egyes napon, amíg tart a ma*. Ennek kívánok most eleget tenni Horatius Bonar (1808–1889) skót lelkipásztor-költő bátorításának a megosztásával (saját fordítás):

Föl, világíts, s ha majd elégsz,
Atyád terve, meglásd, öröm.
A Mester útja ez. Merész.
Szolgaként ehhez van közöd.

Cselekedj hát, míg tart a ma,
A világ éje úgy fenyeget.
A tunya sohasem arat.
Mentsétek meg a lelkeket!

Homályba hullnak oly sokan,
Remény nem kél a sír felett.
Fáklyád lobogjon magasan,
Szakítson sűrű felleget!

Imádkozz, ne csüggedj, vigyázz,
Nyerd meg bölcsen a tévelygőt.
Útvesztőkben bátran kiálts:
Térj be, vándor, a vész elől!

Harcodban örvendj, s küzdj tovább.
Béke vár, itt a száműzött!
S a Vőlegény a vacsorán
Kiáltja már, hogy *Ím, jövök!*

Illesse végül köszönet a továbbképzés koordinátorait, a programvezetőket, a munkatársakat, az anyagi fedezet biztosítóit és közvetítőit, az otthont nyújtó házigazdákat. Kérjük a Kegyelem Urát, folyjon bőséggel az áldás az OLTТ idei ágában is!

Kolozsvár, 2016. január 6.
Visky S. Béla, teológiai tanár

Gyakorlati tudnivalók

A lelkésztovábbképzés új rendszere szerint minden lelkésznek 5 évente legkevesebb 50 továbbképzési kreditpontot kell összegyűjtenie. Ebből harmincat kötelező módon tanfolyam jellegű továbbképzésen, a fennmaradó húszat egyházmegyei lelkészértekezleten való részvétellel vagy egyéni tudományos munkával lehet megszerezni.

A továbbképzésekre a programleírásnál található e-mail címen vagy telefonszámon, a közölt időszakban lehet jelentkezni. A jelentkezés a regisztrációs díj befizetésével válik véglegessé, amit banki átutalással az Erdélyi Református Egyházkerületben meghirdetett továbbképzések esetén az
EPARHIA REFORMATĂ DIN ARDEAL,
CIF: 1372941
Banca: BCR CLUJ,
IBAN RO12 RNCB 0106 0266 0457 0488,

a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben meghirdetett továbbképzések esetén az
EPARHIA REFORMATĂ DE PE LÂNGA
PIATRA CRAIULUI
CIF: 4390305
Banca: OTP BANK ORADEA,
IBAN RO34 OTPV 2200 0022 7590 RO03
számlaszámra lehet megtenni.

A banki átutalóra megjegyzésként fel kell vezetni a továbbképzés címét (vagy annak kezdő szavait) és a jelentkező lelkipásztor teljes nevét.

A regisztrációs díj felét a lelkipásztor, másik felét az egyházközsége (hivatalos munkaadója) fizeti.

A Lelkésztovábbképzés Szabályrendelete megtekinthető az Erdélyi Református Egyházkerület hivatalos honlapján a www.reformatus.ro oldalon, a Törvénytár fül alatt.

Bővebb felvilágosítás Gáll Sándor OLT-titkártól a 0731-344207-es telefonszámon vagy a gallsandor@gmail.com e-mail címen kérhető.

Lelkigondozás sürgősségi helyzetekben

Előadó:

- Christop Pompe lelkipásztor, pszichoterapeuta

Időpont: 2016. április 4–6.

Helyszín: Kolozsvár, Bethlen Kata Diakóniai Központ

Csoportlétszám: 16 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. február 4. – március 4. között Kovács Istvánnál, a kovacsi@reformatus.ro e-mail címen, illetve a 0731-344209-es telefonszámon.

A sürgősségi esetek érintettjeinek lelkigondozása mint „lelki elsősegélynyújtás” mintegy 20 éve már sikeresen egészíti ki a gyülekezeti pasztorációt több nyugat-európai keresztyén egyházban. Lelkipásztoraink továbbképzésében éppen ezért helyet adtunk ennek a témának is. A 2015. év tavaszán, ebben a témában megtartott első továbbképző tanfolyamunk nagy érdeklődésnek örvendett a lelkipásztoraink körében. Sokkal többen jelentkeztek, mint ahány helyet biztosítani tudtunk. Ezért határoztunk úgy, hogy 2016-ban ismét megszervezzük a továbbképzést ebben a témában.

A sürgősségi helyzetek lelkigondozását pszichológiai végzettséggel rendelkező laikus szakemberek és lelkipásztorok végezhetik halálos közlekedési balesetek, hirtelen bekövetkezett halálesetek, gyász hír kézhezvétele okozta sokkos állapot, nagy károkat okozó természeti csapások és ezekhez hasonló esetekben.

A sürgősségi lelkigondozó alkalmassága és kompetenciája a megfelelő képzés és a szupervízió által kiadott bizonyítvány alapján állapítható meg.

A Romániai Református Egyház lelkipásztorai számára tartandó szeminárium alkalmával bemutatásra kerülnek azok az élménybeszámolók és kutatási eredmények, amelyekkel nemzetközi szinten

a baleset-pszichológia az elmúlt 20 év során gazdagodott.

A szeminárium célja a lelki elsősegélynyújtáshoz szükséges alapismeretek elsajátítása és a Romániai Református Egyház keretén belüli, valamint más romániai mentőszolgálatokkal való hasznos együttműködési struktúrák létrehozását célzó tárgyalások kezdeményezése.

Ajánlott irodalom:

- Frank Lasogga Bernd Gasch: *Psychische Erste Hilfe bei Unfällen.*

Timóteus vezetőképző (Timothy Leadership Training, TLT)

Előadók:

- Kali Szabolcs Barna lelkipásztor, Thm, TLT képző
- Kali Tünde Zsófia lelkipásztor, TLT képző

Időpont: 2016. április 18–22.

Helyszín: Marosludas, Gyülekezeti Központ

Csoportlétszám: 15 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. február 18. – március 18. között

Kali Szabolcs Barnánál, a kalibarna@yahoo.com e-mail címen, illetve a 0743-111540-ás telefonszámon.

A Timóteus Vezetőképző lelkipásztorokat és laikus vezetőket készít fel gyülekezeti munka hatékony végzésére, illetve munkatársak képzésére. Idetartoznak a gondnokok, a presbiterek, a diakónusok, a nőszövetségi munkatársak, a vasárnapi iskolai tanítók, az ifjúsági csoportok vezetői, a házas bibliaórák csoportok vezetői, valamint a szülők. A gyülekezeti munka és a privát élet két területét öleli fel a képzés első tömbje: a Jézus nevében végzett látogatást (a látogató személye, rendszeres látogatás, látogatás különféle válsághelyzetekben), illetve a sáfárkodást (hogyan sáfárkodjunk Isten ránk bízott ajándékaival: az egészségünkkel, az időnkkel, az anyagiakkal stb.). A képzés kiterjed hosszú távú tervezésre a gyülekezeti életre vonatkozóan, de a rövid távú projektek (4–6 hónapos tervek) lebonyolításába is betekintést nyerünk.

Ajánlott irodalom:

- Dennis Hoekstra (szerkesztő): *A sáfárságról*
- Melvin Hugen és Harold Kallemeyn: *Isten népéről való gondoskodás*

Az egyházi média és kommunikáció lehetőségei

Előadók:

- Sógor Árpád lelkipásztor, családterapeuta, csoportterapeuta, tréner
- Antal Csaba lelkipásztor, fotográfus
- Somogyi Botond lelkipásztor, újságíró, szerkesztő
- Dávid Zoltán mérnök, nyomdaigazgató
- Könczey Elemér grafikus
- Kiss Gábor újságíró, fotóriporter
- Kiss Olivér újságíró, blogíró

Időpont: 2016. április 25–27.

Helyszín: Kolozsvár, Bethlen Kata Diakóniai Központ

Csoportlétszám: 25 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. február 25. – március 25. között

Sógor Árpádnál, a sogorarpad@gmail.com e-mail címen, illetve a 0742-110503-as telefonszámon.

A továbbképző során annak lehetőségét keressük, hogy a média és számítástechnika megszokott és új formáit felhasználva, hogyan tudjuk hatékonyabbá tenni az egyház kommunikációját a világ felé és a hívek felé egyaránt, illetve hogyan serkenthetjük a lelkészársadalmon belül az őszinte párbeszédet.

A témákat interaktív módon, egyéni munkával, párban és csoportban elvégzett feladatok segítségével közelítjük meg. Utolsó nap egy közösen elvégzett feladat keretén belül ültetjük gyakorlatba a tanultakat. Egy virtuális és valóságos lapot szerkesztünk, melyben a tanultak szerint a képzésről számolunk be, megszólaltatva az előadókat, résztvevőket.

A továbbképzés során a képzést vezető Sógor Árpád ref. lelkipásztor, családterapeuta bevezetést nyújt a kommunikációelméletbe. Az elméleti bevezetést gyakorlati képzés követi, melyek vezetésé-

re a különböző szakterületek hozzáértő szakembereit kérjük fel.

Néhány téma, melyet érinteni szeretnénk: Hogyan kommunikálunk? Verbális és nonverbális kommunikáció. A kommunikáció zavarai. Tárgykapcsolat-elmélet. Szervezeti kommunikáció.

Újságírás. Hogyan szerkesszünk gyülekezeti újságot? Munkatársak keresése. Mi az, aminek hírértéke van? Milyen szerkesztőprogramot használjunk és hogyan? A fényképek helye az újságban. Hirdetés világi újságban. Állásfoglalás. Interjú, riport, tudósítás. Fogalmak tisztázása.

Grafika, szerkesztés, nyomdai előkészületek. Gyülekezeti hírlap és gyülekezeti újság. Plakát-szerkesztés. Arculattervezés stb.

A képzés végén a képzés résztvevői közösen összeállítanak egy virtuális újságot, híradást a képzésről, melyben számot adnak a képzésen elsajátított ismeretekről, megszólaltatják a képzés előadóit, résztvevőit.

Ajánlott irodalom:

- Friedemann Schulz von Thun: *A kommunikáció zavarai és feloldásuk*. Háttér Kiadó, Budapest 2012.
- Friedemann Schulz von Thun: *Kommunikációs stílusok*. Háttér Kiadó, Budapest 2014.
- Em Griffin: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Harmat, Budapest 2001.
- Kádár Magor: *Nonverbális kommunikáció. Csatornák, jelek, jelolvasás*. Kriterion Kiadó, Kolozsvár 2011.
- Em Griffin: *Meggyőztél. Mitől változnak meg az emberek?* Harmat, Budapest 2004.
- Eric Berne: *Emberi játszmák*. Háttér Kiadó, Budapest 1984.

A lelkipásztor missziói kihívásainak szempontjai egy szekularizálódó társadalomban

Előadók:

- Dr. Stefan Paas, a Missziológia Tanszék tanára és vezetője az Amsterdami, illetve Kampeni Teológiákon
- Dr. Kovács Szabolcs lelkipásztor
- Gede Csongor lelkipásztor
- Tőkés Attila lelkipásztor
- Batizán Attila lelkipásztor

Időpont: 2016. május 24–26.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református Konferencia és Üdülő Központ

Csoportlétszám: 20 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. március 24. – április 24. között

Batizán Attilánál, az abatizan@yahoo.com e-mail címen, illetve a 0744-529488-as telefonszámon.

*„Ahogy engem elküldött az Atya,
én is elküldelek titeket.”*

Milyen víziója van a mai erdélyi református lelkipásztornak a misszióról? Mit jelent ma a misszió és hogyan körvonalazható a misszió arculata a szekularizált társadalomban? Milyen missziói példaképünk, előképünk van, és mi a motivációnk a missziói szolgálatban? Ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre keresünk választ egy interaktív képzés keretében. Hangsúlyt fektetünk a lelkipásztor mint gyülekezeti vezető eszköztárának bővítésére, a gyülekezeti organogram feltérképezésére, a munkahelyi és személyes kapcsolati- és szerepviszonyok felismerésére. Egyéni és csoportos interaktív tevékenységre számíthatunk.

Segítségünkre lesz Dr. Prof. Stefan Paas teológiai professzor, hollandiai gyülekezetalapító lelkész, aki tapasztalatairól és kutatásai eredményeiről beszél. A témához kapcsolódó előadásokat

workshopok követik. A munkacsoportokban, az elmélyítésen túl konkrét és pragmatikus akcióterveket dolgozunk ki. Megvizsgáljuk, hogy mit jelent a lelkipásztor számára az elhívás-küldetés kérdése missziológiai szempontból, illetve a speciális társadalmi szempontok figyelembevételével a kapcsolatteremtés, megszólítás, bekapcsolás lehetőségeit keressük.

Jó alkalom és lehetőség azon lelkészek számára, akik érdeklődnek a gyülekezeti misszió aktuális kihívásai iránt és pragmatikus megoldási lehetőségeket keresnek.

Ajánlott irodalom:

- David Bosch: *Paradigmaváltások a misszió teológiájában.*
- Chris Wright: *The mission of God.*
- Sara Savage: *The human face of church.*
- Joke van Saane: *Geloofwaardig leiderschap.*

Palliatív alapképzés lelkipásztoroknak

Előadók:

- Ekkehard Höver lelkipásztor, palliációs szakelőadó
- Varga Andrea betegápoló-oktató nővér
- Gyűjtő Katalin szociálpedagógus

Időpont: 2016. május 30. – június 1.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református Konferencia és Üdülő Központ

Csoportlétszám: 20 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. április 1. – 30. között Kovács Istvánnál, a kovacsi@reformatus.ro e-mail címen, illetve a 0731-344209-es telefonszámon.

A súlyosan betegek és a haldoklók gondozása nagyon igényes szolgálat. Csak ha teljesen a beteghez fordulok, ha egész személyiséget nyújtom, tehát „ott vagyok vele” – csak így valósulhat meg a teljes és bizalmas kapcsolat.

Az olyan témák, mint „haldoklás, halál és gyász”, feloldják a haldoklókat gondozó személyek belső döbbenetét. Az egyházban dolgozók is állandóan kérik a segítséget ehhez a gondozáshoz és kommunikációhoz. Ez lesz ennek a továbbképzésnek is a súlypontja.

A továbbképzés alatt palliatív ismereteket fogunk elsajátítani, gyakorolni és elmélyíteni. A résztvevők egyfelől gyógyászati és gondozói ismeretekkel gyarapodnak, de pszichoszociális és spirituális aspektusokkal is. Egy ember haldoklása: miként éltem azt meg? – Milyen érzelmeket szabadított fel bennem a szomorú esemény? Olyan kérdések ezek, amelyekkel a képzés során találkozunk. Ugyanakkor olyan kérdésekkel is találkozunk, mint: Meg kell halnom? – Miképpen szembesülök e „valósággal” betegágyamon?

A súlyos beteget minden esetben a családjával együtt kell kezelni. Milyen gondozásra szorul a család a maga gyászában? Milyen spirituális lé-

pésekre van szükség, milyen szertartások segíthetnek a búcsúzásban? És mindenképpen: milyen magatartást kell tanúsítanom, hogy az hiteles és helyénvaló magatartás legyen? Csak ha rendelkezem ezzel a helyes tartással, nyújthatok másoknak is erre példát.

Egy lelkipásztortól elvárják, hogy hozzáértően álljon meg egy haldokló vagy már halott ember ágyánál, és hogy a hozzátartozókhoz helyesen viszonyuljon. A haldoklóhoz való viszonyulásnak a lelkipásztor viselkedése kell a kulcs legyen.

Inspiratio 2.0

Ifjúsági munka a változó világban

Előadók:

- Bartos Károly lelkipásztor, bibliodráma-vezető, pszichodráma asszisztens
- Tussay Szilárd kommunikációs szakember
- Müller Lóránd-Bálint lelkipásztor
- Ruzska Sándor lelkipásztor
- Kiss Gábor újságíró

Időpont: 2016. június 6–8.

Helyszín: Marosvásárhely, Gecse utcai Református Gyülekezeti Ház

Csoportlétszám: 15

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. április 6. – május 6. között Bartos Károlynál, a bkarez69@yahoo.com e-mail címen vagy a 0745-210521-es telefonszámon.

A 2015-ös esztendő eredményein felbuzdulva hirdetjük meg az ifjak körében végzett szolgálatunk elősegítését célzó továbbképzésünk második tömbjét: Inspiráció 2.0 – a változó valóság kihívásai és a benne rejlő lehetőségek. Mivel folyamatban gondolkodunk, a továbbképzés nem a tavalyi alkalom ismétlése! Rövid elméleti megalapozások után olyan csoportdinamikai, digitális és élménymódszerekkel ismerkedünk, melyekre sajátos gondolkodású kamaszunk is fogékony. Bemelegítő, ráhangoló játékokat használunk, megtanuljuk egy bibliai történet játékokkal való, interaktív felépítését. A módszerekkel workshopokon és műhelyekben dolgozunk, célunk használatuk készségi szintű elsajátítása. Végül, de nem utolsósorban, hangsúlyt fektetünk azoknak az attitűdöknek a kialakítására is, melyek előmozdítják kapcsolat-tartásunkat az új nemzedék tagjaival.

Ajánlott irodalom:

- Doug Fields: *Az ifjúsági munka első két éve – Személyes és gyakorlati útmutató a helyes kezeléshez.* Új Remény Alapítvány, 2009.
- Jim Burns: *Ifjúságépítők – Ifjúsági vezetők kézikönyve.* Új Remény Alapítvány.
- Andrew Root: *Revisiting Relational Youth Ministry: From a Strategy of Influence to a Theology of Incarnation.* IVP Books (October 8, 2007)
- Barna Gergő, Kiss Tamás: *Erdélyi Magyar Fiatalok – Kutatásjelentés.* Kós Károly Akadémia Alapítvány, 2013.
- Kádár Magor: *A média mind partner.* Kriterion, 2010.
- Incze Kinga – Péntes Anna: *A reklám helye 2.0.* Stardust Publishing, 2006.
- Fodorné Nagy Sarolta: *A katechézis kommunikációs problémái.* Kálvin Kiadó, Budapest.
- Hézszer Gábor: *Pasztorálpszichológiai szempontok az istentisztelet útkereséséhez.* Kálvin János Kiadó, Budapest 2005.
- Michael Cole, Sheila Cole: *Fejlődéslélektan.* Osiris Kiadó, Budapest 1998.
- Klaus Douglass: *Új reformácó,* Kálvin Kiadó, Budapest 2002.

A lelkipásztor erőforrásai

Előadó:

- Sógor Árpád lelkipásztor, családterapeuta, csoportterapeuta, tréner

Időpont: 2016. június 6–8.

Helyszín: Szászrégen, DIO-Ház

Csoportlétszám: 20 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 8

Jelentkezés: 2016. április 6. – május 8. között Sógor Árpádnál, a sogorarpad@gmail.com e-mail címen, illetve a 0742-110503-as telefonszámon.

A továbbképző során három nagyobb témát járunk körül, a lelkipásztor és családja, a lelkipásztor és a gyülekezet, valamint a lelkipásztor családja és a gyülekezet kapcsolatrendszerét vizsgálva feltérképezzük a lehetséges erőforrásokat, illetve megnézzük, hogy ha valami nem erőforrásként működik, hanem sokkal inkább energiaelszívóként, akkor mi a probléma és hogy lehet azt kiküszöbölni. A témákat interaktív módon, egyéni munkával, párban és csoportban elvégzett feladatok segítségével közelítjük meg. A továbbképzés során bemutatásra kerül néhány alternatív lelkigondozói, terápiás módszer, illetve többféle csoportdinamikai játék, melyek a gyülekezeti munka során hasznosíthatók.

Ajánlott irodalom:

- Süle Ferenc: *Az életerő forrásai a családban.* Szent István Társulat, Budapest 2009.
- Edwin H. Friedman: *Nemzedékről nemzedékre.* Exit Kiadó, Kolozsvár 2008.
- Timothy L. Sanford: *Muszáj tökéletesnek lennem! És egyéb paplakbeli tévtanok.* Új Remény Alapítvány, 2006.
- H&I Goldenberg: *Áttekintés a családról. (I-III kötet)* Családterápiás sorozat. Animula, Budapest 2008.

- Monica McGoldrick: *Genograms-Assesment and Intervention*. Norton & Company, New York–London 1999.
- Monica McGoldrick: *You Can Go Home Again*. Norton & Comp, New York–London 1995.

Spirituális kísérés

Előadó:

- Fekete Márton lelkipásztor, lelkigondozó, lelkivezető, mediátor

Időpont: 2016. június 6–10.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református Konferencia és Üdülő Központ

Csoportlétszám: 7 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. április 6. – május 6. között Fekete Mártonnál, a *f.m.svarci@gmail.com* e-mail címen, illetve a 0728-926534-es telefonszámon.

A lelkivezetés vagy spirituális kísérés elsősorban a hitről és a kísért személy Istennel való kapcsolatáról folytatott beszélgetés egy kísérővel, aki „ugyanazt” a hitet vallja, tapasztalta, és erről személyével, szavaival és életvitelével bizonyosságot is tud tenni.

Bár itt is szó esik problémákról, betegségekről, krízisről, de a lelkivezetésnek nem az az elsődleges célja, hogy ezekkel foglalkozzon, hanem azt keresi, hogy mindezekben hol van Isten, mi lehet Isten szándéka a történésekkel, milyen a kísért személy kapcsolata Istennel. Éppen ezért a lelkivezetés nem lelkigondozás, bár eszközeiben nagymértékben hasonlóságot mutat.

A lelkivezetés tehát olyan folyamat, amely a következő célokra irányul:

- a) megtapasztalni és elfogadni Isten szeretetét, a másik embert és önmagamat;
- b) egyre jobban megtapasztalni a Szentlélek ajándékát, az igazi szabadságot, örömet, és egyre érzékenyebbé válni Isten szava és munkája iránt;
- c) e megtapasztalások révén megfelelő elhatározásokra (döntésekre) jutni, Krisztus követésében elkötelezettebbnek lenni.

A lelkivezetés kiemelten fontos eszköze a *megkülönböztetés*, amely azt jelenti, hogy a vezető és vezetett megvizsgálja, elemzi a belső (lelki) meg-

mozdulásokat, és kiértékeli, melyek vezetnek Isten felé és melyek távolítják el tőle a vezetettet.

A *lelkivezetés (spirituális kísérés)* kezdettől fogva a hiten alapul, továbbsegít Isten útján Isten felé. Sajátos célja, hogy közvetlenül segítse az egyént Istenhez fűződő személyes kapcsolatában, hitének növekedésében.

Az alkalom előnye, hogy nagyon személyes és éppen ezért nagyon hatékony lehet, azzal együtt, hogy alázattal el kell fogadni, hogy nem elsősorban a technikán vagy a jól előkészített programon vagy a hely szépségén múlik mindez (bár ezek sem elhanyagolhatók), hanem az élő Isten munkáján. Azon, hogyan munkálkodik a Szentlélek, mit hoz a résztvevő elé a Fiúval, az Atyával és személyes életével kapcsolatban.

Az alkalom azért ajánlott lelkipásztoroknak, mert hivatásmegújító, szolgálatkészséget növelő hatása van.

Ajánlott irodalom:

- Owe Wikström: *A kápráztató sötétség. Szempontok a lelkivezetéshez.* Luther Kiadó, Budapest 2013.
- André Louf: *A többi – kegyelem. A spirituális kísérés.* Bencés Kiadó, Pannonhalma 2006.
- Henri J. M. Nouwen: *A szeretet belső hangja.* Ursus Libris Kiadó, Budapest 2002.
- Nemes Ödön SJ, Perczel Forintos Dóra: *A lelkivezetés művészete. Hogyan találjunk rá Isten akarására az életünkben?* Jezsuita Társaság Magyarországi Rendtartománya, Budapest 2013.
- Mustó Péter SJ: *Csendben születik az élet. A belső ima tapasztalatairól.* Jezsuita Társaság Magyarországi Rendtartománya, Budapest 2014.
- Jálics Ferenc SJ: *Lelkivezetés az evangéliumokban.* Jezsuita Társaság Magyarországi Rendtartománya, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2013.

A bibliai házasság és házasság gondozás keskeny útja

Előadók:

- Ruzska Sándor lelkipásztor
- Ruzska Margit tanár
- Roth Levente lelkipásztor, bibliodramavezető, mentálhigiénés szakember

Időpont: 2016. június 20–22.

Helyszín: Angyalos, Dr. Imreh Barna Közösségi Ház

Csoportlétszám: 16 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. április 20. – május 20. között

Ruzska Sándornál, a ruszkas@yahoo.com e-mail címen, illetve a 0745-765178-as telefonszámon.

Fiatalokkal foglalkozó lelkipásztorként évről évre mellbe vág diákjaink családi háttere. Aból a háttérből kiindulva, amit napjainkban lehet érzékelni, foglalkoztatni kezdett a kérdés: hogyan lehetne javítani a családok helyzetén, milyen sajátos nevelési és lelkipásztori feladatokat kíván a kialakult helyzet. A kérdést egyfelől az indokolja, hogy Isten tisztelete a családban kezdődik, s nem a gyülekezetben vagy a templomban. Másrészt: pontosan a fiatal családok hiányoznak vészesen istentiszteleteinkről.

Két alkalommal részt vettem Dr. Pálhegyi Ferenc egy-egy hetes család evangélikációs előadás-sorozatán, aki tanulmányozásra rendelkezésemre bocsátotta az általa kidolgozott anyagot. Saját tanulmányaimmal kiegészítve született meg néhány sorozat ebben a témakörben, amely felöleli a házasság teológiai, lélektani és kommunikációs alapkérdéseit. A témák kidolgozásában rövid elméleti megalapozás mellett igyekeztem a gyakorlati kérdéseket és lehetőségeket láttatni.

Az előadások után irányított csoportos beszélgetés szolgálja az elhangzottak elmélyítését, továbbgondolását, alkalmazási lehetőségek keresé-

sét, a saját családjainkban való megerősödést, egyesbeszélgetéseink újragondolását, fiatal házások, családosok megszólításának a lehetőségét, illetve teret biztosít a reflexióra.

Ajánlott irodalom:

- Pálhegyi Ferenc: *Keresztyén házasság; Csakazértis házasság!; Házunk népe – A bibliai házasság gondozás és gyermeknevelés körvonalai;*
- Erich Fromm: *A szeretet művészete*
- Pál Ferenc: *A magánytól az összetartozásig; A függőségtől az intimitásig; A szorongástól az önbecsülésig*
- Walter Nitsche: *A szeretetet tanulni kell*
- Arnold Mol: *Házaspárbaj*
- Marshall Rosenberg: *A szavak ablakok vagy falak – erőszakmentes kommunikáció*

Gyermek az istentiszteleten, gyermekistentisztelet sajátos módon

Időpont: 2016. augusztus 16–20.

Helyszín: Angyalos, Dr. Imreh Barna Közösségi Ház

Csoportlétszám: 16 fő (lelkipásztor)

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 20

Jelentkezés: 2016. június 16. – július 16. között Roth Leventénél, a leventeroth@yahoo.co.uk e-mail címen, illetve a 0745-421292-es telefonszámon.

A Young Children and Worship egyedi megközelítése egy olyan áhítat jellegű gyermek-istentiszteletnek, amelyben a kisgyermek (3–10 éves korosztály) sajátosan kidolgozott bibliai történetek segítségével tapasztalják meg Isten közelségét, miközben róla tanulnak. A programot, több mint húsz éves munka termékét két teológus-professzor (Sonja M. Stewart és Jerome W. Berryman) dolgozta ki az Egyesült Államokban. Protestáns (főleg református) körökben ismert, de jól alkalmazható más felekezetek tanítása szerint is.

A program módot ajánl arra, hogy a gyermekek integráltan vehessék ki részüket az istentiszteleti alkalmakból, míg liturgikus elemekkel ismerkednek, az egyházi év ciklikusan ismétlődő ünnepkörei szerint formálódnak, és olyan alaptörténetekkel ismerkednek, amelyek bővítik istenismeretüket és válaszolnak életkoruknak megfelelő egzisztenciális kérdéseikre is. A történetek több érzékszerv egyidejű működtetésével jutnak el a gyermekekhez. Ez teszi lehetővé a sajátos belső megéléseket, de azt is, hogy a megismert történeteket másoknak is elmondhassák, illetve részleteikben hosszú ideig megőrizték.

A program – a fentiek mellett – a gyermek szükségleteire is odafigyel. A kiskorú gyermekeknek éppen annyira szükségük van Istenre és a keresztyén közösségre, mint nekünk, felnőtteknek. Szükségük van szeretetre, biztonságra, jól értelmezett szabad-

ságra, rendre és megértésre. A liturgikus-szertartásos keret ezeket a szükségleteket elégíti ki.

A Young Children and Worship gyermek-istentiszteleti program rendkívül látványos. A bibliai történetek csodálatos, a legkisebb részletekig kidolgozott anyaggal, szöveggel „manipulálnak”. A környezet esztétikus, megnyugtató, első látásra megnyerő. A kialakítandó istentiszteleti rend áhítatot és fegyelmet sugall. Mindez egy könnyen áttekinthető, teológiailag alaposan átgondolt programban mutatkozik meg.

A továbbképző lehetőséget ad lelkipásztoroknak, hogy megismerkedjenek egy egyedi megközelítésű gyermek-istentiszteleti programmal. Az öt napon át tartó intenzív együttlét alatt a résztvevők betekintést nyerhetnek egy olyan katekétikai irányzatba, amely a gyermeket úgy állítja a teológiai vizsgálat középpontjába, hogy szabadságot ad neki abban, hogy Isten keresésében ne tárgyként, hanem a találkozás alanyaként vegyen részt. Ezt sajátos keretben és eszközökkel teszi lehetővé, míg megváltoztatja a tanító szerepkörét.

A képzés egyensúlyba állítja az elméleti ismertetést a gyakorlati tapasztalatszerzéssel. A több mint 12 éves tapasztalat válaszolni próbál (beszélgetések alatt) azokra a kételyekre, amelyek a programmal kapcsolatosan születnek, illetve megerősíti a résztvevőkben a program előnyeit.

Ajánlott irodalom:

- <http://www.childrenandworship.org>
- Sonja M. Stewart és Jerome W. Berryman szerzőpáros írta kézikönyv,
- Westminster John Knox Press, 1989: <http://www.childrenandworship.org/books>
- Jerome W. Berryman: *The Search of a Theology of Childhood* (articles)
- Jerome W. Berryman: *The Complete Guide to Godly Play*, Vol. 1–4: An Imaginative Method for Presenting Scripture Stories to Children

Temetés, temetési szokások Svájcban és Erdélyben

Előadó:

- Székely József lelkipásztor
- Matthias Herren lelkipásztor

Időpont: 2016. augusztus 28–31.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református Konferencia és Üdülő Központ

Csoportlétszám: 10 fő (német nyelvtudás ajánlott)

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. június 28. – július 28. között

Péntek Andrásnál, a pentek_andras@yahoo.com e-mail címen, illetve a 0745-799189-es telefonszámon.

A halál, a halál okozta mély fájdalom és gyász, a temetés és az arra való felkészülés, valamint az utógondozás szolgálati és magánéletünk olyan része, amelyről beszélni kell és amivel foglalkozni szükségyszerű. Erre nyújt lehetőséget a svájci és erdélyi lelkipásztorok közös továbbképzése, amelynek során elméleti és gyakorlati síkon foglalkozunk a temetés homiletikai és pásztorációs kérdéseivel.

A helyi szokások, sajátos elvárások, népi beidegződések, újszerű lehetőségek és az evangélium tiszta hirdetése között érezhető feszültség, illetve hangsúlyeltolódás van. Hol áll a lelkipásztor mint az egyház hivatalos szolgája és mint magánember ezen a területen? Mire, kire kell és érdemes hallgatni, illetve figyelni az egészséges egyensúly megtalálása érdekében? Hogyan tekint az egyház az újszerű lehetőségekre, kihívásokra?

A közelmúltban nagyon felbolygatta a svájci egyházi közvéleményt az intézményesített keretek közötti öngyilkosság legalizálása.

A továbbképzésen előadások, kiscsoportos beszélgetések, esettanulmányok keretében lehet a temetéssel és az öngyilkossággal kapcsolatos kérdéseket megbeszélni, ezekre reflektálni.

Ajánlott irodalom:

- Bodó Sára: *A közvetlen lelkigondozás, in: Gyászidőben. A gyászolók lelkigondozásának lehetőségei.* Kálvin kiadó, Budapest 2013, 139–186.
- Bonhoeffer, Dietrich: *Az öngyilkosság, in: Etika,* Exit kiadó, Kolozsvár 2015, 129–134.
- Fazakas Sándor-Ferencz Árpád (szerk): *Ideje van az életnek, és ideje van a meghalásnak. Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése.* DRHE Szociáletikai Intézet, Debrecen 2014.
- Josuttis, Manfred: *Der Pfarrer und der Tod, in: Der Pfarrer ist anders.* Kaiser, München 1982, 107–127.
- Josuttis, Manfred: *Der Vollzug der Beerdigung, in: Praxis des Evangeliums zwischen Politik und Religion.* Kaiser, München 1988, 188–206.
- Kozma Zsolt: *A halál árnyékában és az élet világosságában, in: Lekötelezetten.* Kolozsvár 2012, 155–158.
- Romániai Református Egyház Zsinata: *Az élet Istené, in: <http://www.reformatus.ro/bioetikai-allasfoglalas-az-elet-istene.html>*

Királyhágómelléki Református Egyházkerület

Keresztyén lelkigondozói képzés

Előadók:

- Vinczéné Pálfi Judit lelkész, pasztorálpszichológiai lelkigondozó
- Nagy Erika lelkész

Időpont: 2016. április 4–6.

Helyszín: Nagyvárad-Csillagváros

Csoportlétszám: 15

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. február 4. – március 4. között

Vinczéné Pálfi Juditnál,

a *judit_vincze@yahoo.com* e-mail címen vagy

a 0741-179307-es telefonszámon.

A lelkigondozás széles körű tevékenységet nyújt a templomon belül és kívül. Ezt a missziós tevékenységet a következőképpen lehet meghatározni: „az a tevékenység, amely kitör abból a magatartásból és elköteleződésből, hogy lelki segítőként te magad váltod meg a világot, és megérted a Biblia arany szabályát, hogy azért tudjuk egymást szeretni, mert mi is szeretve vagyunk. Végül felismered, hogy Krisztus követése által megbékélsz Istennel, és így válsz az ő aratásában értékes békekövetté” (Teresa Onions, a Lelkigondozói Szolgálat igazgatója, 2013).

A képzés a „mindenki, egyesek, néhányak” modellt alkalmazza, amely a keresztyén szolgálattevők munkásságát ismeri el:

1. Mindenki felelőssége egymást szeretni (János 13,34–35) és meggyőződésünk, hogy mindenki kapott talantumot, amit felhasználhat a köz javára (1 Korintus 12,4–7)

2. Közülünk egyeseknek lelkigondozói talantumot adott Isten, amelyet föl kell ismerjünk és ki kell fejlesztenünk (Róma 12,6–8)

3. Néhányak arra hívtak, hogy vezessenek, képezzenek, felkészítsék és alkalmassá tegyék az egyeseket és mindenkit (Róma 12,8)

A Lelkigondozói Szolgálat négy alapvető képzési lehetőséget kínál:

Minőségi kapcsolatok fejlesztése, Fedezzük fel a lelkigondozást, Lelkigondozók eszköztára, Képzők képzése.

Ajánlott irodalom

- Hézszer Gábor: *Újra szárnyra kapni*. Interjúk és előadások a krízisről és a segítségnyújtásról. Lector Kiadó
- Helmut Weiss: *Lelkigondozás, szupervízió, pásztorálpszichológia*. Exit Kiadó
- Worthington Everett L.: *Lelkigondozói ABC*. Harmat Kiadó
- Bill Merrington: *Pastoral Care: A practical guide*, 2012.
- Wendy Billington: *Growing a Caring Church. Practical Guidelines for Pastoral Care*, 2012.
- James Woodward: *Valuing church. Pastoral Ministry with Older people*, 2008.

Timóteus vezetőképző (Timothy Leadership Training, TLT)

Előadók:

- Kali Szabolcs Barna lelkipásztor, Thm, TLT-képző
- Kali Tünde Zsófia lelkipásztor, TLT-képző

Időpont: 2016. április 4–8.

Helyszín: Hegyközszentmiklós

Csoportlétszám: 15 fő

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 16

Jelentkezés: 2016. február 4. – március 4. között

Kali Szabolcs Barnánál, a kalibarna@yahoo.com e-mail címen, illetve a 0743-111540-ás telefonszámon.

A Timóteus Vezetőképző lelkipásztorokat és laikus vezetőket készít fel gyülekezeti munka hatékony végzésére, illetve munkatársak képzésére. Idetartoznak a gondnokok, a presbiterek, a diakónusok, a nőszövetségi munkatársak, a vasárnapi iskolai tanítók, az ifjúsági csoportok vezetői, a házas bibliaórák csoportok vezetői, valamint a szülők. A gyülekezeti munka és a privát élet két területét öleli fel a képzés első tömbje: a Jézus nevében végzett látogatást (a látogató személye, rendszeres látogatás, látogatás különféle válsághelyzetekben), illetve a sáfárkodást (hogyan sáfárkodjunk Isten ránk bízott ajándékaival: az egészségünkkel, az időnkkel, az anyagiakkal stb.). A képzés kitér a hosszú távú tervezésre a gyülekezeti életre vonatkozóan, de a rövid távú projektek (4–6 hónapos tervek) lebonyolításába is betekintést nyerünk.

Ajánlott irodalom:

- Dennis Hoekstra (szerkesztő): *A sáfárságról*
- Melvin Hugen – Harold Kallemeyn: *Isten népéről való gondoskodás*

Élménypedagógia

Előadó:

- Módi Kinga vallástanár, tréner

Időpont: 2016. május 26–28.

Helyszín: Ágya – Arad megye

Csoportlétszám: 15

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. március 26. – ápri-

lis 26. között Vinczéné Pálfi Juditnál,

a *judit_vincze@yahoo.com* e-mail címen vagy

a 0741-179307-es telefonszámon.

*„A hegyek csupán eszközök, a cél az ember.
Nem a csúcsok elérése a legfontosabb, hanem
az, hogy mi magunk fejlődjünk!”*

Célok

- Játékos élménypedagógiai alapképzés tréningyszerű módszerekkel, a tapasztalati tanulás hatékonyságának és módszereinek megismerése a hit és a vallás területén;

- Az élménypedagógia felhasználási területei megismerésének szerepe a közösségépítésben, az egyéni fejlesztésben, nevelési céljaink megvalósításában, gyülekezetépítésben, keresztyéni közösségek életében;

- Felkészítés élménypedagógiai foglalkozások vezetésére gyerekek foglalkoztatására, gyerekistentiszteletek, vallásórák, hittantanítás és ifiközösségek működtetése során újszerű, kihívást jelentő feladatok játékok, újfajta pedagógusszerep megta-
pasztaltatásával;

- Módszertani repertoár bővítése a tapasztalati tanulás gyakorlatában az ismerkedési játékoktól a csoportépítő feladatokon át az egyéni fejlesztés lehetőségéig.

Elsősorban gyerekekkel foglalkozó szakembereknek és önkénteseknek; gyerek- és ifjúsági csoportok és foglalkozások vezetőinek javasoljuk.

Fejlesztendő kompetenciák: Az Én dimenziója, a Társas dimenzió, a Kognitív dimenzió megismerése.

Ajánlott irodalom:

- Matthew D. Liddle: *Tanítani a taníthatatlant – élménypedagógiai kézikönyv*. Pressley Ridge, Budapest 2008.
- Bényi K. – Fügedi E. – Horváth Á.: . TFSZ, Budapest 2010.
- Besnyi Szabolcs – Nagy Gábor: *A játék nem játék!* Korrekt, Budapest 2014.
- Demeter Irén – Bányai Sándor: *Gyümölcsnek gyümölcse – Élménypedagógiai foglalkozások*. KOEN, Marosvásárhely 2014.
- Dobos László: *Játék a hittanórán*. Lámpás, Abaliget 2002.
- Miklya Luzsányi Mónika – Miklya Zsolt: *Beszélgető Biblia*. Móra, Budapest 2014.
- Miklya Luzsányi Mónika: *Játéktár – hit és erkölcsstanoktatáshoz és bibliai foglalkozáshoz*. Harmat, Budapest 2015.
- Miklya Zsolt: *Játékkosár – Játékok bibliai és élettémákhoz*. Parakletos könyvesház, Kiskunfélegyháza 2015.

Építkezzünk közösen – közösségfejlesztő szolgálatok a gyülekezetben

Előadók:

- Dr. Fruttus István Levente pszichológus, egyetemi docens
- Makai Dimény Judit szociális munkás, közösségfejlesztő, szupervizor-coach, családterapeuta, pszichodráma-csoportvezető
- Vinczéné Pálfi Judit lelkész, pasztorálpszichológiai lelkigondozó

Időpont: 2016. május 17–19.

Helyszín: Nagyvárad – Csillagváros

Csoportlétszám: 15

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. március 17. – ápri-

lis 17. között Vinczéné Pálfi Juditnál,
a *judit_vincze@yahoo.com* e-mail címen vagy
a 0741-179307-es telefonszámon.

A tematika a lelkész mindennapi életének gyakorlatából adódik. Gyakorló lelkészek számára ismert tény, hogy a szerepekkel, amelyekben meg kell jelennünk és eleget kell tennünk a mindennapokban, nagyon sokszor nehezen birkózunk meg.

Ezt a nehéz megbirkózási folyamatot szeretné ez a tanfolyam oldani, rendszerezni, minél gyakorlatibb módon felismertté tenni, letisztázni. Amennyiben csak gyűjtjük a mindennap adódó problémákat, úgy előbb-utóbb képtelenek leszünk azokat kezelni, rendezni, nemhogy megoldani.

Továbbá azzal a ténnyel is szembesülünk rohanó korunkban, hogy bár a református gyülekezetek közösségek, mégis azt látjuk, hogy a közösségi forma mint komplex, összetartó és összetartozó közösség egyre inkább lazul, oldódik, különböző tényezők hatására. Ez indokolja azt, hogy megvizsgáljuk, miképpen lehetne a mai korban, a mai modern körülmények, társadalmi ráhatások mellett a régi összetartó erőket felújítani, valamint az időközben megjelent új módszereket és információkat

a gyülekezet életterébe beépíteni, ennek segítségével (is) az egyházunk vízióját továbbfoglalmazni és megvalósítani.

Ajánlott irodalom:

- Vercseg Ilona: *Közösségfejlesztés*
- Klaus Douglas: *Az új reformáció, 96 tétel az egyház jövőjéről*. Bp. 2005
- Dr. Pálhegyi Ferenc: *Körkép, Korkép, Kórkép*. Bp. 2004.
- Stephen B. Douglass: *A hétköznapiok menedzsere*. Bp. 2009
- Dr. Ken Blanchard – Mark Miller: *A titok, amit a nagy vezetők tudnak és tesznek*. Debrecen 2004.
- Hans Finzel: *A vezetők tíz leggyakoribb hibája*. Bp. 2004.
- Varga A. Tamás – Vercseg Ilona: *Közösségfejlesztés*. Magyar Művelődési Intézet, Budapest 2001.
- Majsai Hideg Tünde: *Az egyházi kontextusban végzett szupervízió jellegzetes elemei*, in: *Szupervízió – egyén, csoport, szervezet*, szerk: Bagdy Emőke, Wiesner Erzsébet, Supervisio Hungarica sorozat IV. kötete, Budapest 2005.
- Nemeskéri Gy. – Fruttus István Levente: *Az emberi erőforrás fejlesztésének módszertana*. Ergofit Kft., Budapest 2001.

Gyülekezetépítés tapasztalati tanulás által

Előadók:

- Dr. Szabó Lajos teológus, Bp. Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora
- Dr. Illés Dávid lelkész, mentálhigiénés szakember
- Steiner József baptista lelkész, teológiai tanár, Tahitótfalu, Budapest
- Szontágh Szabolcs, Bp. Ref. Zsinati Iroda ifjúsági élet szervezéséért felelős lp.
- György András református lelkész, Felvidék
- Dr. Bagdy Emőke pszichoterapeuta, klinikai szakpszichológus, Budapest

Időpont: 2016. szeptember 19–21.

Helyszín: Nagyvárad – Partiumi Keresztyén Egyetem

Csoportlétszám: 30

Regisztrációs díj: 100 lej

Kreditpont: 12

Jelentkezés: 2016. július 19. – augusztus 19. között
Pálfi Józsefnél a palfijozsef67@gmail.com e-mail címen vagy a 0743-180363-as telefonszámon

A 21. század eleje hatalmas kihívást jelent a gyülekezeti lelkész számára. A gyülekezeti közösség, bár a formája ugyanaz, mára messze nem az, mint volt. Megváltozott az ember, megváltozott a világ. A külső és belső egyaránt változott. Épp ez a változás vonja maga után azt a jelenséget is, amit fentebb említettem.

A lelkipásztor és a gyülekezet kapcsolatát tekintve is változás következett be. Ez a változás nem az építés, gyarapodás irányába halad, gyülekezeti szempontokat látva. Épp ezt tapasztalva szükség van arra, hogy a lelkipásztor megismerje önmagát, megismerje azt a közösséget, amelyet formálni, alakítani szeretne, mert hivatásbeli kötelessége is, Isten kegyelme és vezetése mellett.

Olyan ismeretek továbbadására, megszerzésére és elsajátítására törekszünk, amelyek egyházi, gyü-

lekezeti életünkben értékálló és hasznos, elméleti és gyakorlati tudást és tapasztalatot nyújtanak.

Ezért ez a továbbképző rávilágít az aktuális egyházi-gyülekezeti helyzetre. Segít felismerni mind a hiányosságokat, mind a pozitívumokat, illetve azokat a gyakorlati, tapasztalati eredményeket hozza közel a továbbképző résztvevőikhez, amelyek valóban eredményesek és „sikeresek”.

Ajánlott irodalom:

- Dr. Fazakas Sándor: *Új egyház felé?* Debrecen 2000.
- Dr. Szabó Lajos: *A közösségépítő lelkész.*
- Dr. Pálhegyi Ferenc: *Körkép, Korkép, Kórkép.* Bp. 2004.
- Dr. Pásztor János: *Misszió a XXI. században.* Bp. 2005.
- *Heidelbergi Káté*
- Manfred Josuttis: *Der Pfarrer ist anders.*
- Klaus Douglas: *Az új reformáció, 96 tétel az egyház jövőjéről.* Bp. 2005.
- Varga A. Tamás – Vercseg Ilona: *Közösségfejlesztés.* Magyar Művelődési Intézet, Budapest 2001.
- Majsai Hideg Tünde: *Az egyházi kontextusban végzett szupervízió jellegzetes elemei,* in: *Szupervízió – egyén, csoport, szervezet,* szerk: Bagdy Emőke, Wiesner Erzsébet, Supervisio Hungarica sorozat IV. kötete, Budapest 2005.
- Nemeskéri Gy. – Fruttus István Levente: *Az emberi erőforrás fejlesztésének módszertana.* Ergofit Kft., Budapest 2001.

MEGHALAD A TEHER?

ELFÁSULTÁL?

NEHÉZ ERRŐL BESZÉLNI?

VAN SEGÍTSÉG!

HISZ
VAN SEGÍTSÉG.

HIVATÁSMEGŐRZŐ
SZOLGÁLAT

facebook.com/Hivasmegorzo
hivasmegorzoszolgalat.wordpress.com
hisz2015@gmail.com

KOORDINÁTOR:

Beke Boróka

0729-122134 | bekeboroka@gmail.com

mediáció

HATÉKONY,
MEGBÍZHATÓ
KONFLIKTUSRENDEZÉS

*„Mindez pedig Istentől van, aki minket
magával megbékéltetett Jézus Krisztus által,
és aki nekünk adta a békéltetés szolgálatát.”*

2Kor. 5,18

**ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
MEDIÁCIÓS SZOLGÁLATA**

Koordinátor: **Beke Boróka**

bekeboroka@gmail.com • 0729 122134

Helyszínek:

ANGYALOS

Imreh Barna Községi Ház

527096 Angheluș, nr. 195

0723-364676

miangyalos@yahoo.com

NAGYVÁRAD

Csillagváros

417337 Oradea,

str. Teiului nr. 2

0741-179307

judit_vincze@yahoo.com

HEGYKÖZSZENTMIKLÓS

417441 Sânnicolau

de Munte nr. 33

0259-352591 • 0769-560811

laszloarus@yahoo.com

ÁGYA

317301 Adea nr. 429

0744-488040

modikinga@yahoo.com

NAGYVÁRAD

Partiumi Keresztény Egyetem,

Bartók Terem

410209 Oradea,

str. Primăriei nr. 36

0259-418244

partium@partium.ro

**ERDÉLYI
REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET**

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET**

HEKS